

РЕЗОЛЮЦІЯ

Міжнародної науково-практичної конференції

«Букові праліси та давні букові ліси Європи: проблеми збереження та сталого використання»

(м. Рахів, Україна, 16-22 вересня 2013 р.)

Міжнародна науково-практична конференція «Букові праліси та давні букові ліси Європи: проблеми збереження та сталого використання» відбулася за підтримки ЮНЕСКО, в контексті рекомендації Комітету Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (35COM 8B.13), у зв'язку з утворенням об'єкта Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО «Букові праліси Карпат та давні букові ліси Німеччини», доручення Президента України з питань сталого розвитку та благоустрою гірських населених пунктів, які розташовані у зоні букових пралісів, розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів щодо збереження та розвитку української частини природного об'єкта «Букові праліси Карпат», та присвячена 45-річчю створення Карпатського державного заповідника й 20-річчю організації на його базі Карпатського біосферного заповідника.

У рамках конференції відбулися Європейський семінар «Букові праліси – спільна природна спадщина Європи», засідання українсько-словацько-німецького менеджмент-комітету з питань комплексного управління об'єктом Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО «Букові праліси Карпат та давні букові ліси Німеччини» та українсько-німецької робочої групи з питань природоохоронних територій, проведено вечір інтернаціональної дружби «Букові праліси єднають народи Європи» та екскурсію до Угольських пралісів Карпатського біосферного заповідника.

У роботі конференції взяли участь науковці, представники органів влади, природоохоронних установ та громадськості з України, Німеччини, Словаччини, Польщі, Угорщини, Швейцарії, Румунії, Австрії, Італії, Іспанії, Великобританії та інших країн, загалом близько 150 осіб.

З вітанням до учасників конференції звернулися Міністр екології та природних ресурсів України Олег Проскураков, голова Закарпатської обласної державної адміністрації Олександр Левида.

На пленарних засіданнях, у ході роботи секцій «Сучасний стан інвентаризації та досліджень букових пралісів і давніх букових лісів», «Роль букових пралісів і давніх букових лісів у збереженні біологічного різноманіття», «Значення букових пралісів та давніх букових лісів для пом'якшення впливу глобальних кліматичних змін та впровадження екологічних моделей сталого лісокористування» та «Використання букових пралісів і давніх букових лісів у наукових, освітніх та екотуристичних цілях» та на стендовій сесії презентовано й обговорено 73 доповіді та повідомлення. Опубліковані матеріали конференції, загальним обсягом 378 сторінок.

На підставі заслуханих доповідей та проведених дискусій учасники конференції:

1. Відзначають значну роль України у збереженні букових пралісів і давніх букових лісів Європи, висловлюють вдячність колективу Карпатського біосферного заповідника та особисто професору Федору Гамору за багаторічну наполегливу працю зі збереження та вивчення унікальних природних цінностей Карпат, за особливий внесок у процес організації українсько-словацько-німецького об'єкта Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО «Букові праліси Карпат та давні букові ліси Німеччини», сприяння активізації екологічної співпраці на Європейському континенті.

2. Високо оцінюють інноваційні проекти адміністрації Карпатського біосферного заповідника щодо прийняття спеціальних рішень Президента та уряду України з питань сталого розвитку та благоустрою гірських населених пунктів, які розташовані в зоні українсько-словацько-німецького об'єкта «Букові праліси Карпат та давні букові ліси Європи». Рекомендують використати цей досвід в інших зацікавлених країнах.

3. Закликають уряди України, Словаччини та Німеччини прискорити роботу щодо підписання Меморандуму між Міністерством екології і природних ресурсів України, Федеральним міністерством навколишнього середовища, охорони природи та безпеки ядерних реакторів Федеративної Республіки Німеччини й Міністерством охорони навколишнього середовища Словацької Республіки з питань охорони та управління Спільним об'єктом Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО «Букові праліси Карпат та давні букові ліси Німеччини», організувати процес пошуку коштів для будівництва Міжнародного навчально-дослідного центру букових пралісів і сталого розвитку Карпат і створення мережі еколого-освітніх центрів в усіх складових частинах цього глобально важливого природного об'єкта.

4. Виражають глибоку стурбованість у зв'язку із ситуацією, що склалася стосовно збереження словацької частини українсько-словацько-німецького об'єкта Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО «Букові праліси Карпат та давні букові ліси Німеччини», та сподіваються, що уряд Словацької Республіки виконає у повному обсязі Пномпенське рішення Комітету Всесвітньої спадщини з цього приводу.

5. Пропонують застосувати додаткові заходи щодо пошуку джерел фінансування для збереження букових пралісів і давніх лісів Європи та підготовки спільних транснаціональних проектів проведення тут наукових досліджень і моніторингу, запровадження отриманих наукових знань у практику ведення лісового господарства.

6. Рекомендують, для обміну досвідом роботи, нарощення інтелектуального потенціалу, підвищення кваліфікації наукових та господарських кадрів, активістів територіальних громад, створити Асоціації міст-побратимів та природоохоронних установ, які охороняють і вивчають букові праліси та давні букові ліси Європи.

7. Упевнені, що розширення українсько-словацько-німецького об'єкта Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО «Букові праліси Карпат та давні букові ліси Німеччини» за рахунок нових глобально цінних старовікових ділянок букових лісів інших країн Європи, стане ще одним важливим кроком у збереженні цих унікальних лісових екосистем.

8. Рекомендують українсько-словацько-німецькому менеджмент-комітету з питань комплексного управління об'єктом Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО «Букові праліси Карпат та давні букові ліси Німеччини» та Карпатському біосферному заповіднику стати ініціатором створення міжнародного періодичного наукового видання «Різноманіття та збереження пралісів та старовікових лісів» («Primeval and ancient forests diversity and conservations»), розширити популяризацію природоохоронної, екологічної та соціальної цінності пралісів і старовікових лісів із залученням усіх форм ЗМІ. Підготувати документальний фільм «Букові праліси Європи» з озвученням українською, словацькою, німецькою та англійською мовами.

9. Вважати за необхідне підготувати спільну українсько-словацько-німецьку монографію з метою висвітлення сучасного стану дослідження біорізноманіття букових пралісів Карпат і старовікових лісів Німеччини та перспектив їх охорони та збереження.

10. Зважаючи на виняткову цінність букових лісів Подільської височини, що ростуть на східній межі ареалу бука, для збереження біорізноманіття Східної Європи, радять підготувати звернення до Президента України з пропозицією оголосити мораторій на їх вирубування та ініціювати цільову програму щодо їх комплексного природоохоронного дослідження та інвентаризації.

11. Висловлюють вдячність Оргкомітету конференції за прекрасну організацію цього важливого міжнародного наукового зібрання.